

ADRODDIAD I'R IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

9 Rhagfyr, 2025

TEITL: Adroddiad cynnydd y CBC

AWDUR: Dave Hole, Arweinydd Rhaglen Weithredu'r CBC

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Darparu cyd-destun i'r Aelodau ar rôl a swyddogaeth Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC). Mae'r adroddiad yn edrych yn benodol ar y sefyllfa gorfforedig ar ôl trosglwyddo, a chynnydd gweithredu rhaglenni i gefnogi'r gwaith parhaus i sefydlu'r CBC.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Bod yr Aelodau yn nodi'r sefyllfa gyd-destunol.

3. Y RHESWM DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Er mwyn cefnogi llywodraethu da ac atebolrwydd corfforedig, mae'n bwysig bod y CBC yn cael diweddariad rheolaidd o'r rhaglen rheoli prosiect a chyflawni gweithredu sy'n cefnogi sefydliad y CBC. Mae hyn wedi cynnwys datblygu rhaglen aml-flwyddyn i gyflwyno gallu newydd yn dilyn proses benodi ffurfiol y Prif Weithredwr, tra'n cynnal momentwm a pharhau i gyflawni rhaglenni newid ar unwaith.
- 3.2. Nod yr adroddiad hwn yw rhoi gwybodaeth i'r Aelodau mewn perthynas â'r cyd-destun y mae'r CBC yn gweithredu ynddo, y rhaglen weithredu bresennol a'r heriau ar gyfer y dyfodol. Mae'n bwysig i Aelodau ddeall y cyd-destun y mae'r CBC yn gweithredu ynddo i gynorthwyo gyda'u rolau, ac i gefnogi dysgu a datblygiad.

4. CEFNIDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Mae gan y CBC statws gweithredu llawn, sy'n golygu y gall weithredu fel endid corfforedig, bod ganddo'r gallu i gyflogi pobl a bod ganddo'r trefniadau llywodraethu angenrheidiol yn eu lle. Mae hyn yn darparu'r brif fframwaith llywodraethu a fydd yn galluogi i'r CBC weithredu fel awdurdod cyhoeddus ar draws ei holl swyddogaethau.
- 4.2. Mae'n i'r CJC gydymffurfio â'r un dyletswyddau cyffredinol â sefydliadau'r sector cyhoeddus gan gynnwys cydymffurfio â Chydraddoldeb a Hawliau Dynol, egwyddorion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a Safonau Mesur y Gymraeg. Mae ganddo ddyletswydd statudol i gynhyrchu:
- Cynllun Datblygu Strategol
 - Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol

Mae datblygu, monitro a gweithredu'r Cynlluniau hyn yn cael eu rheoli drwy is-bwyllgorau trafndiaeth a chynllunio. Yn ogystal, mae gan y CBC y pŵer i wneud unrhyw beth a fydd yn gwella neu'n hyrwyddo lles economaidd y rhanbarth.

- 4.2. Golygodd penderfyniad y CBC ar 21 Mawrth 2025 i ymrwymo i Gytundeb Cyflawni a Chyllido bod rôl y corff Atebol ar gyfer Cynllun Twf Gogledd Cymru (cyfrifoldeb am gyflawni a threfniadau ariannu) yn cael ei throsglwyddo i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd, ynghyd â throsglwyddo'r staff a'r asedau ar 1 Ebrill. Mae'r Is-bwyllgor Lles Economaidd wedi'i sefydlu i ymgymryd â'r gwaith hwn.

5. CYNNYDD I GEFNOGI'R GWAITH PARHAUS I SEFYDLU'R CBC

- 5.1. Cyn 1 Ebrill 2025 gwnaeth Rhaglen Weithredu'r CBC gynnydd sylweddol hyd at a chan gynnwys y trosglwyddiad sy'n digwydd. Rhai o'r prif uchafbwyntiau sydd wedi'u cyflawni oedd:

- i. Penodiadau'r CBC (Cadeirydd, Is-gadeirydd, Prif Weithredwr Arweiniol, Swyddog Monitro, Swyddog Adran 151)
- ii. Trosglwyddo'r Cynllun Twf a'i gyllid
- iii. Trosglwyddo grantiau
- iv. Trosglwyddo staff y Swyddfa Rheoli Portffolio i'r CBC drwy TUPE
- v. Sefydlu'r Is-bwyllgor Trafndiaeth Strategol, yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol, yr Is-bwyllgor Lles Economaidd a pharatoi i ddatblygu is-bwyllgorau pellach
- vi. Mabwysiadu Cyfansoddiad a Rheolau Sefydlog
- vii. Cyhoeddi cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg
- viii. Buddiannau cychwynnol staff
- ix. Polisiâu staff
- x. Gwefan y CBC
- xi. Newidiadau system gaffael i'r CBC
- xii. Trefniadau bancio newydd
- xiii. Trefniadau polisi Yswiriant y CBC
- xiv. Trefniadau system Cyflogres
- xv. Strategaeth Rheoli Trysorlys

- 5.2. Roedd meysydd cymhleth yn cynnwys cymeradwyaethau llwybr cytundeb partner ar gyfer llofnodi cytundebau i drosglwyddo'r cynllun twf, amnewid ei gyllid, a throsglwyddo TUPE o'r staff Swyddfa Rheoli Portffolio, gan gynnwys galluogi swyddogaethau megis cyllid, AD, TG.

- 5.3. Yn dilyn y trosglwyddiad ar 1 Ebrill, datblygwyd rhaglen o newid yn seiliedig ar flaenoriaethau a rhai ffactorau cyfyngol. Mae'r rhaglen hon yn parhau i fod yn sylweddol, yn gymhleth ac yn ddwys o ran adnoddau. Penodwyd Prif Weithredwr newydd UGC ym mis Mehefin 2025 a bydd yn gweithredu fel yr Uwch Berchennog Cyfrifol sy'n atebol am drawsnewidiad parhaus y rhaglen. Mae crynodeb o'r rhaglen yn cynnwys:

- i. **Swyddfa'r Prif Weithredwr**
 - i.a. Datblygu Cynllun Corfforaethol
 - i.b. Datblygu Prosbectws y CBC
 - i.c. Dylunio Sefydliadol (gan gynnwys datblygu)
 - i.d. Recriwtio adnoddau
- ii. **Cyfreithiol a Llywodraethu**
 - ii.a. Datblygu'r llywodraethiant o amgylch yr Is-bwyllgor Lles Economaidd

- ii.b. Mae pwyllgorau eraill sy'n cael eu datblygu yn cynnwys Trosolwg a Chraffu ar y Cyd a Safonau
- ii.c. Sefydlu Cytundeb Lefel Gwasanaeth Ffurfiol (pob swyddogaeth) gyda Chyngor Gwynedd
- ii.d. Adolygu'r cyfansoddiad a datblygiadau pellach
- ii.e. Recriwtio adnoddau

iii. Technoleg Gwybodaeth a Digidol

- iii.a. Gweithredu system rheoli pwyllgorau gyda chefnogaeth Gwasanaethau Democratiaeth
- iii.b. Datrysiaid gwe-ddarlledu newydd ar gyfer y CBC sy'n cefnogi'r Gwasanaethau Democratiaeth
- iii.c. Datblygu'r wefan ymhellach
- iii.d. Sefydlu Rheolaeth Dogfennau SharePoint

iv. Gweithrediadau'r CBC

- iv.a. Ystod o bolisiâu i'w datblygu a'u cyhoeddi er mwyn cwrdd â gofynion deddfwriaethol a chefnogi cynllunio corfforaethol
- iv.b. Amnewid cytundebau caffael
- iv.c. Cytuno ar brydlesi ac adnewyddu adeiladau newydd
- iv.d. Recriwtio adnoddau

v. Cyllid

- v.a. Sefydlu Rheoli Risg Corfforaethol
- v.b. Cwblhau cytundebau ariannol
- v.c. Proses archwilio
- v.d. Adnewyddu yswiriant
- v.e. Trosglwyddo pensiynau
- v.f. Recriwtio adnoddau

vi. AD (Pobl)

- vi.a. Wedi recriwtio a phenodi Prif Weithredwr
- vi.b. Wedi lansio buddiannau pellach
- vi.c. Polisi Tâl 2025/26 a 2026/27
- vi.d. Wedi creu Telerau ac Amodau AD y CBC
- vi.e. Partneriaethau cymdeithasol/Undebau Llafur

5.4. Ffactorau risg cyfyngol wrth ddatblygu ein rhaglen newydd yw:

- i. Amodau marchnad i recriwtio adnoddau lle mae gofyn amdanynt i gefnogi cyflawniad y systemau, proses a pholisiâu systemau
- ii. Cyfyngiadau cyllideb y CBC
- iii. Sicrwydd arian grant e.e. Cyfle a/neu fygythiadau datblygu prospectws y CBC
- iv. Cyfyngiadau a ffiniau Cytundeb Lefel Gwasanaeth
- v. Ymgysylltu â phartneriaid a chefnogi meysydd datblygu allweddol er mwyn galluogi gwell llywodraethu'r CBC, e.e. pwyllgorau, cyfethol ac ati.

6. Er gwaethaf yr heriau a amlinellwyd, mae'r rhaglen yn parhau i wneud cynnydd. Mae rhai o'r uchafbwyntiau hyn yn cynnwys:

i. Penodi Prif Weithredwr

- ii. Dechrau cam datblygu'r Cynllun Corfforaethol
- iii. Dechrau cam datblygu risg corfforaethol
- iv. Cyhoeddi Polisi Tâl 2025/26
- v. Gweithredu pensiwn
- vi. Dechrau proses recriwtio UGC mewn camau. Proses yn parhau.
- vii. Derbyn cyllid grant Llywodraeth Cymru Blwyddyn 1 i ddatblygu capasiti a gallu ar gyfer UGC
- viii. Lansio gwefan UGC
- ix. Datblygiad rhanbarthol buddion staff yn dechrau ar gyfer cynnig CLG allan o sgôp
- x. Dechrau datblygu polisi Adnoddau Dynol newydd UGC
- xi. Adolygu cyfansoddiadol parhaus
- xii. Trefniadau prydles adeilad yn agosáu at gwblhau
- xiii. Comisiynu Adolygiad annibynnol Dylunio Sefydliadol
- xiv. Datblygu Cynllun Strategol Cydraddoldeb a Hawliau Dynol Drafft
- xv. Cyfarfod agoriadol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wedi'i drefnu ar gyfer Rhagfyr 2025

6.1 Oherwydd heriau adnoddau a'r gofyn i flaenoriaethu cyflawni, mae rhai o'r isafbwyntiau'n cynnwys:

- i. Oedi wrth adolygu prospectws CBC Llywodraeth Cymru
- ii. Datblygu polisi (recriwtio ar hyn o bryd)
- iii. Cwblhau cytundeb CLG i alluogi recriwtio capasiti adnoddau ychwanegol a chefnogi prosiectau / cynhyrchion sydd wedi'u dad-flaenoriaethu i symud ymlaen
- iv. Recriwtio i UGC i alluogi capasiti adnoddau ychwanegol i gael eu recriwtio a chefnogi prosiectau/cynhyrchion sydd wedi'u dad-flaenoriaethu i symud ymlaen
- v. Oedi wrth gaffael a gweithredu'r System Rheoli Pwyllgorau yn amodol ar ba mor barod yw pwyntiau iii a iv
- vi. Oedi wrth gaffael a gweithredu gwe-ddarlledu yn amodol ar ba mor barod yw pwyntiau iii, iv a v
- vii. Pwyllgorau sy'n weddill wedi'u gweithredu ac yn cyd-fynd â'r gallu o ran adnoddau a chytundeb ehangach y rhanddeiliaid. Safonau a Throsolwg a Chraffu ar y Cyd wedi'u gohirio tan 2026.
- viii. Ymgyrchoedd recriwtio cychwynnol aflwyddiannus ar hyn o bryd yn oedi cynnydd megis denu ymgeiswyr ar gyfer y swydd Uwch Swyddog Caffael.

6.2 Mae datblygu rhaglen UGC newydd ar gyfer 2026/27 a map ffordd ar gyfer y blynyddoedd dilynol yn debygol o fwrw sawl prosiect ymlaen gan gynnwys:

- i. Datblygu Prospectws y CBC
- ii. Nifer o feysydd polisi sydd i'w datblygu a'u gweithredu
- iii. Gorffen recriwtio staff i UGC
- iv. Cyngor Gwynedd i recriwtio staff sy'n weddill i gefnogi UGC (yn amodol ar gymeradwyo'r CLG)
- v. System Rheoli Pwyllgorau
- vi. Gwe-ddarlledu
- vii. Gwelliannau cyfansoddiadol
- viii. Newid swyddogaethol i Drafnidiaeth a Chynllunio

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 7.1. Mae rhaglen weithredu'r CBC yn cael ei chefnogi gan ychydig o adnoddau cytundeb sydd wedi'u targedu at gefnogi gwasanaethau rheoli rhaglenni, cyfreithiol a democratiaeth. Bydd angen y capasiti hwn yn y tymor byr i ganolig yn ystod 2025/26 nes i'r CBC recriwtio adnoddau, sefydlogi a medru gyrru'r gwaith yn ei flaen heb y gefnogaeth hon.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1. Mae'r adroddiad yn nodi goblygiadau cyfreithiol a llywodraethu'r penderfyniad a geisir.

ATODIADAU:

Dim

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Mae Gwasanaethau Cyfreithiol yn cefnogi datblygiad y CBC a'i lywodraethu.

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

"Mae swyddogion o'r Gwasanaeth Cyllid yn parhau i ddarparu cymorth i hwyluso datblygiad pellach y CBC. Mae cyllidebau a gwariant y CBC a'r Cynllun Twf yn destun adolygiad rheolaidd, ac rwy'n hyderus bod y trefniadau ariannol yn gadarn."